

רגע מרגש: נשיא ערבי מצדיע לדגל ישראל

היחסים החזיקו מעמד גם מול פרוכצקיות קיצוניות, מילחמת-הלבנון והאינתיפאדה. העולם הערבי כולו החריים את מצריים במ"ש שנים ארוכות, אך מצריים לא התכופפה. סאראת נרצה, חוסני מובארכ בא במקומו. המדיניות המצרית לא השתנתה.

השלום עם מצריים מנע כל התקף פה צבאית נוספת על ישראל. צה"ל יכול היה להסיר מעל עצמו את הדא"גה לחזית המסוכנת ביותר, וגם בשי"אר החזיתות נעלמה למעשה סכנת-המילחמה.

חייהם של אלפים, החיים עכשיו איתנו, ניצלו.

עם קבלת מצריים בחזרה לעולם הערבי, (המשך בעמוד 14)

שלמה סתר, העולם הזה

לא היה יום אחר כ"י 12 שנים אלה שבו לא רטנו וקיסרו אויביהם שלום, שבו לא טענו שה"ש שלום הוא כוזב, שלא יחזיק מעמד, שזהו מע"שדהונאה.

אף אחת מן הנבואות האלה לא התגשמה. חרף הבכי של גאולה כהו, השלום החזיק מעמד.

היו חיכוכים רבים, כפי שקורה בין בני אדם ובין עמים. גם כבית משותף. גם בני שואיו. היה מיקרה ראסי-בורקה. היו התקריות של איי-האלמוגים. חילופי-המיסחר נשארו מצומצמים.

אולם כל אלה הם כאין וכאפס לעומת ה"עובדות ההיסטוריות, הכולטות לעיני כל: דגל ישראל מתנופף בקאהיר, דגל מצריים מתנופף בתל-אביב. שתי השגרירויות פוע"לות כאופן שיגרת.

ליד י"ר הכנסת שמיר: מקשיב לנאום בגין

על כפות-המאזניים היתה מונחת הכרעה גדולה: שטחים תמורת שלום. כל חצייהאי סיני, על אוצרותיו, על מקומות-החמר שלו, מימית עד שארם-אל-שייח' — תמורת שלום עם מצריים.

העם החליט. למעשה החליט תוך דקה אחת, ברגע שסאראת יצא מן המטוס. כמה זמן לאחר מכן עוד טען בגין באוזני מישלחת של עורכים מצריים ששום ממשלה ישראלית לא תחזיק מעמד, אם תתחייב להחזיר את צפון-סיני. אך כאשר הוא עצמו נאלץ להחליט עליך, עמד מאחוריו רוב עצום של העם — אולי להפתעתו.

באותו רגע הוכח: כאשר עם ישראל אל, ברובו המכריע, מאמין כי ניתן להשיג שלום אמיתי תמורת החזרת כל השטחים, הוא בוחר בשלום.

30 שנה לפני כן, בנובמבר 1947, החליט העם החלטה דומה. היה עליו לבחור בין ריבוי נות ישראלית בחלק מן הארץ ובין דבקות ברעיון של שלמות הארץ. העם החליט מיד, ברוב מכריע, באופן אינסטינקטיבי. הוא רקד ברהובות, וכך הוכרע הוויכוח. אותו הדבר קרה בעת ביקור סאראת.

אותו הדבר יקרה שוב, בכל הכרעה דומה. לשם כך דרוש רק דבר אחד: האמון של האיש הפשוט באדם ממול, שיקיים את הבטחותיו, שתמורת השטחים יושג שלום אמיתי.

גדולתו של סאראת היתה בכך שהצליח מן הרגע הראשון לטעת בעם ישראל את הביטחון הזה, את האמון הזה.

האמין שבישראל שולט ארם כמוהו, מנהיג חזק המסוגל לקבל החלטות מבלי לעיין בסיקרי רעת-קהל. הוא חשב שבגין הוא איש כזה.

הוא טעה לגבי בגין. המנהיג הרוויזיוניסטי הוותיק היה מוכן להיענות ליוזמת סאראת ולהחזיר לו את כל חצייהאי סיני. אבל הוא לא היה מסוגל ליותר מזה.

מיץ את ההזדמנות הגדולה.

כבר 24 שעות אחרי שסאראת עלה למטוס בתום ביקורו ההיסטורי, כתב העולם הזה (23.11.77)

הרגע הגדול חלף. ובפה נשאר טעם מר, מר מאוד.

היתה שעת-רצון, השמיים נפתחו. למשך רגע-קט היה הכל אפשרי.

ממרחקים הושטה לנו יד יד לשלום של דורות.

"ידנו, ידה של ישראל, קצרה מלהגיע אל היר המושטת."

באויפורה הכללית לא נשמעו מילים אלה.

סאראת הביא עימו לא רק את האפשרות של "שלום קטן", השלום עם מצריים, אלא את ההזדמנות האדירה ל"שלום גדול" — השלום עם העולם הערבי כולו, עם הפלסטינים. בגין לא רצה בכך, ואולי לא הבין כלל את מהותה של שעת-הגדול.

כיום, 12 שנה לאחר מכן, עדיין רחוק השלום הזה.

גב לפלסטינים: התפילה במיסגד אל-אקצה

ב"ד ושם": התרגשות לנוכח הזוועה

מאת אורי אבנרי